

V Bruseli 6. októbra 2026
(OR. en)

14071/26

ECOFIN 1270
CLIMA 511
FIN 1401
ENV 1186
ENER 629
COMPET 1170
CADREFIN 420
ECB
EIB

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	2. októbra 2026
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2026) 525 final
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE o vykonávaní úverového nástroja pre verejný sektor v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie v roku 2026 v súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2021/1229

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2026) 525 final.

Príloha: COM(2026) 525 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 2. 10. 2026
COM(2026) 525 final

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o vykonávaní úverového nástroja pre verejný sektor v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie v roku 2026 v súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2021/1229

SPRÁVA KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE

o vykonávaní úverového nástroja pre verejný sektor v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie v roku 2026 v súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2021/1229

1. ÚVOD, ÚČEL A ROZSAH SPRÁVY

Komisia v roku 2020 vytvorila Mechanizmus spravodlivej transformácie v rámci investičného plánu Európskej zelenej dohody¹ s cieľom zabezpečiť, aby sa pri transformácii na klimaticky neutrálne hospodárstvo na žiadne skupiny ani regióny nezabudlo. Hlavným cieľom mechanizmu je poskytnúť podporu najviac postihnutým regiónom a ľuďom a pomôcť im zmierniť sociálno-ekonomické náklady na transformáciu. Mechanizmus spravodlivej transformácie pozostáva z troch pilierov, a to: 1. z Fondu na spravodlivú transformáciu; 2. zo špecializovanej schémy na spravodlivú transformáciu v rámci Programu InvestEU a 3. z úverového nástroja pre verejný sektor (ďalej len „úverový nástroj pre verejný sektor“ alebo „nástroj“).

Táto piata výročná správa o vykonávaní², ktorá je vypracovaná v súlade s článkom 16 ods. 3³ nariadenia (EÚ) 2021/1229⁴ (ďalej len „nariadenie o úverovom nástroji pre verejný sektor“), sa zameriava na tretí pilier. Jej cieľom je poskytnúť informácie o doterajšom pokroku pri vykonávaní úverového nástroja pre verejný sektor.

Táto správa je kumulatívna a týka sa obdobia od začiatku vykonávania úverového nástroja pre verejný sektor do 19. júna 2026. Zostávajúca časť roka 2026 sa uvedie v ďalšej správe v súlade s oznamovacími povinnosťami úverového nástroja pre verejný sektor.

Správa obsahuje informácie o i) výsledkoch prvej výzvy na predkladanie návrhov týkajúcej sa úverového nástroja pre verejný sektor, prvom dátume uzávierky druhej výzvy na predkladanie návrhov a celkovom kumulatívnom čerpaní rozpočtu; ii) technickej pomoci a iii) ďalších krokoch.

1.1. Právny a rozpočtový rámec úverového nástroja pre verejný sektor v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie

Úverový nástroj pre verejný sektor bol zriadený nariadením (EÚ) 2021/1229 zo 14. júla 2021.

Všeobecným cieľom úverového nástroja pre verejný sektor je riešiť závažné sociálne, hospodárske a environmentálne výzvy, ktoré vyplývajú z transformácie smerom k cieľom EÚ v oblasti klímy a energetiky do roku 2030 a cieľu klimatickej neutrality v EÚ najneskôr do roku 2050, stanoveným v nariadení (EÚ) 2021/1119⁵, a to v prospech území EÚ identifikovaných v plánoch spravodlivej transformácie územia⁶.

¹ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Investičný plán pre udržateľnú Európu – Investičný plán európskeho ekologického dohovoru [COM(2020) 21 final], 14. 1. 2020.

² [Prvá správa o vykonávaní](#) bola Európskemu parlamentu a Rade predložená 7. februára 2023, [druhá správa](#) 21. novembra 2023, [tretia správa](#) 30. septembra 2024 a [štvrtá správa](#) 6. októbra 2025.

³ V článku 16 ods. 3 nariadenia o úverovom nástroji pre verejný sektor sa uvádza: „Komisia do 31. októbra každého roka počnúc rokom 2022 predkladá správu o vykonávaní nástroja. V uvedenej správe sa uvádzajú informácie o úrovni vykonávania nástroja so zreteľom na jeho ciele, podmienky a ukazovatele výkonnosti.“

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1229 zo 14. júla 2021 o úverovom nástroji pre verejný sektor v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie (Ú. v. EÚ L 274, 30.7.2021).

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021).

⁶ Ako sa vymedzuje v článku 11 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1056 z 24. júna 2021, ktorým sa zriaďuje Fond na spravodlivú transformáciu (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021).

Špecifickým cieľom úverového nástroja pre verejný sektor je poskytovanie pákového efektu investíciám verejného sektora, ktorými sa riešia rozvojové potreby území identifikovaných v plánoch spravodlivej transformácie územia. Dosahuje sa to uľahčovaním financovania projektov, ktoré nevytvárajú dostatočné toky príjmov na pokrytie ich investičných nákladov, čím sa zabráňuje vytlačaniu potenciálnej podpory a investícií z alternatívnych zdrojov.

Podpora je k dispozícii na široký okruh investícií. Úverovým nástrojom pre verejný sektor sa môžu podporiť investície do energie z obnoviteľných zdrojov, do zelenej a udržateľnej mobility, podpory čistého vodíka, efektívnych sietí diaľkového vykurovania, do verejného výskumu, digitalizácie, environmentálnej infraštruktúry na inteligentné nakladanie s odpadmi a hospodárenie s vodami a do iniciatív v oblasti verejného zdravia.

Z úverového nástroja pre verejný sektor možno podporiť aj udržateľnú energiu, energetickú efektívnosť a integračné opatrenia vrátane obnovy a prestavby budov, obnovu a regeneráciu mestských oblastí, transformáciu na obehové hospodárstvo, obnovu a dekontamináciu pôdy a ekosystému, pričom sa zohľadní zásada „znečisťovateľ platí“, biodiverzitu, ako aj zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu, odbornú prípravu a sociálnu infraštruktúru vrátane zariadení sociálnej starostlivosti a sociálneho bývania⁷.

V nariadení o úverovom nástroji pre verejný sektor sa stanovuje celkový maximálny rozpočet podpory EÚ pre grantovú zložku úverového nástroja pre verejný sektor (vrátane technickej pomoci a poradenskej podpory) vo výške 1,525 miliardy EUR. Tento celkový rozpočet bol v roku 2024 znížený o 150 miliónov EUR v dôsledku revízie viacročného finančného rámca (ďalej len „VFR“) na roky 2021 – 2027 a v roku 2025 o 175 miliónov EUR v nadväznosti na prijatie súhrnného nariadenia (EÚ) 2025/2005⁸, ktorého cieľom je posilniť Program InvestEU. Po tomto prerozdelení je pre úverový nástroj pre verejný sektor k dispozícii maximálny rozpočet vo výške 1,2 miliardy EUR.

V rámci úverového nástroja pre verejný sektor sa úvery, ktoré poskytuje Európska investičná banka (ďalej len „EIB“) ako finančný partner, kombinujú s grantmi udeľovanými EÚ na podporu projektov, ktoré predložili subjekty verejného sektora na základe výziev na predkladanie návrhov. EIB poskytne až 6 miliárd EUR na úverovú zložku úverového nástroja pre verejný sektor. EIB ponúka v rámci úverového nástroja pre verejný sektor tri druhy úverov: investičné úvery (samostatné projekty, ktoré financuje priamo EIB), rámcové úvery (nazývané aj úverové schémy, ktorými sa priamo financuje súbor vopred určených projektov) a sprostredkované úvery, ktorými sa financujú menšie projekty prostredníctvom finančných sprostredkovateľov EIB.

Grantová zložka, ktorú vykonáva Európska výkonná agentúra pre klímu, infraštruktúru a životné prostredie (CINEA), má formu financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi, pričom jeho výška sa určuje ako pevne stanovený percentuálny podiel z úveru. Tento percentuálny podiel môže byť 15 % alebo aj 25 %, ak sa projekt realizuje v menej rozvinutom regióne⁹. Udelenie grantu následne závisí od schválenia financovania EIB alebo jej finančnými sprostredkovateľmi¹⁰. V rámci prvej výzvy na predkladanie návrhov, ktorá zostala otvorená do konca roka 2025, sa dostupný rozpočet rozdeľuje na národné podiely na základe pomerov prostriedkov pridelených z Fondu na spravodlivú transformáciu (ďalej len „FST“). V druhej výzve na predkladanie návrhov, ktorá sa týka obdobia 2026 – 2027, sa spájajú všetky nevyčerpané vnútroštátne pridelené prostriedky bez stanovenia národných podielov.

⁷ Pozri odôvodnenie 6 nariadenia o úverovom nástroji pre verejný sektor.

⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2025/2005 zo 16. decembra 2025, ktorým sa menia nariadenia (EÚ) 2015/1017, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695 a (EÚ) 2021/1153, pokiaľ ide o zvýšenie efektívnosti záruky EÚ podľa nariadenia (EÚ) 2021/523 a zjednodušenie požiadaviek na podávanie správ.

⁹ Pozri článok 11 nariadenia o úverovom nástroji pre verejný sektor.

¹⁰ Článok 18 vzorovej dohody o grante v rámci Mechanizmu spravodlivej transformácie, k dispozícii na [Portáli financovania a ponúk \(europa.eu\)](#).

2. VYKONÁVANIE úverového nástroja pre verejný sektor

2.1. Výsledky prvej výzvy na predkladanie návrhov týkajúcej sa úverového nástroja pre verejný sektor (2022 – 2025)

V rámci tejto výzvy, ktorá bola vyhlásená 19. júla 2022, bolo predložených 73 návrhov, z ktorých bolo 56 uznaných za oprávnené a hodnotiaci výbor pre úverový nástroj pre verejný sektor vybral 45 na financovanie. Výsledky jednotlivých dátumov uzávierky výzvy sú uvedené v prílohe 1. Podľa informácií uvedených v dohodách o grante a v žiadostiach vybraných na financovanie v prípadoch, keď ešte dohoda podpísaná nie je, Komisia poskytne odhadovanú sumu vo výške 482 miliónov EUR.

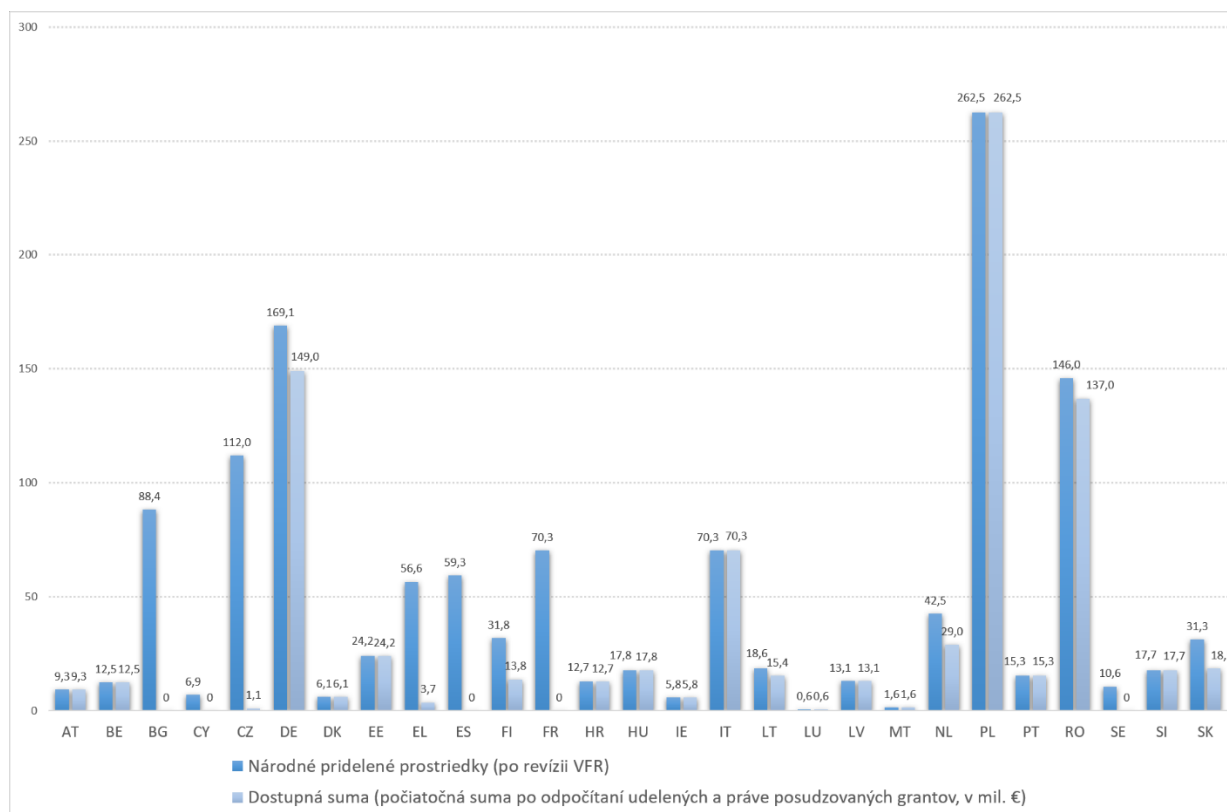
K júnu 2026 bolo podpísaných 26 dohôd o grante na projekty (viac informácií sa nachádza v oddiele 2.4), čo zodpovedá podpore z prostriedkov EÚ vo výške približne 337,5 milióna EUR v rámci grantovej zložky úverového nástroja pre verejný sektor. Tieto granty sú doplnené finančnými prostriedkami od EIB vo forme úverov vo výške zhruba 1,9 miliardy EUR. Okrem toho sa podporovanými projektmi mobilizujú ďalšie finančné prostriedky na úrovni projektu, a to vrátane príspevkov z národných, regionálnych a miestnych verejných zdrojov a v príslušných prípadoch zo súkromných zdrojov financovania. Celkovo by sa podpísanými projektmi mali zmobilizovať investície vo výške presahujúcej 3,2 miliardy EUR.

Týmito výsledkami sa v súlade so závermi priebežného hodnotenia¹¹ potvrdzuje úloha grantovej zložky v rámci tohto nástroja ako finančnej páky. Tým, že táto grantová podpora dopĺňa úvery EIB, pomáha zabezpečiť finančnú životaschopnosť investícií verejného sektora na územiach, na ktoré sa fond vzťahuje, a prispieva k dodatočnému financovaniu na úrovni projektu.

Národné podiely pre Bulharsko, Francúzsko a Španielsko boli pridelené v plnom rozsahu, zatiaľ čo národné podiely pre Cyprus, Česko a Švédsko boli pridelené takmer v plnom rozsahu.

¹¹ Európska komisia, *Study to support the interim evaluation of the Public Sector Loan Facility (PSLF) – Final Report* (Štúdia na podporu priebežného hodnotenia úverového nástroja pre verejný sektor – záverečná správa), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, Luxembursko, 2025. DOI: 10.2776/8746618.

Graf 1: Národné podiely a ich spotreba v rámci už udelených alebo práve posudzovaných grantov¹²

Keďže úverový nástroj pre verejný sektor bol novým nástrojom, počas realizácie prvej výzvy zohrali kľúčovú úlohu osvetové činnosti. V počiatočnej fáze bolo využívanie nástroja obmedzené, čo odrážalo jeho novosť, zložitosť kombinovania grantu EÚ s úverom EIB v porovnaní s tradičnými grantmi EÚ, ako aj rozdiely v úverovej kapacite a administratívnych podmienkach potenciálnych prijímateľov v jednotlivých členských štátoch. Tieto prvky boli v rámci priebežného hodnotenia identifikované aj ako faktory ovplyvňujúce tempo a geografické rozloženie čerpania prostriedkov v rámci prvej výzvy. Komisia v spolupráci s EIB realizovala cieľové komunikačné činnosti s cieľom zvýšiť viditeľnosť, zlepšiť pochopenie nástroja zainteresovanými stranami a podporiť potenciálnych prijímateľov počas celého procesu podávania žiadostí.

Všetkým členským štátom bola zaslaná ponuka na účasť na špecializovaných informačných stretnutiach, na ktorých boli predstavené hlavné charakteristiky úverového nástroja pre verejný sektor a postup podávania žiadostí. Okrem toho sa komunikačné činnosti zameriavali na potenciálnych prijímateľov v širokej škále odvetví súvisiacich s verejnými službami, a to aj prostredníctvom spolupráce so združeniami a odvetvovými sieťami so sídlom v Bruseli.

Tieto činnosti boli doplnené nepretržitou komunikáciou prostredníctvom podujatí, stretnutí, publikácií, sociálnych médií a cieľených materiálov, ako aj poradenskou podporou zo strany EIB, čo prispelo k vytvoreniu databázy pokročilých projektov. Dôkazom zvýšenej informovanosti je nielen postupne rastúca miera využívania nástroja, ale aj rastúci počet predkladateľov projektov, ktorí sa obracajú na Komisiu a jej partnerov so žiadosťou o poradenstvo týkajúce sa úverového nástroja pre verejný sektor.

¹²

V národných pridelených prostriedkoch sa zohľadňujú úpravy vyplývajúce z revízie VFR na roky 2021 – 2027. Dostupné sumy predstavujú zostatok národných rozpočtov po odpočítaní grantov, ktoré boli v čase vypracovania tejto správy už udelené alebo sa práve posudzovali.

V priebehu času prispeli tieto činnosti k vytvoreniu rozsiahlejšej databázy žiadostí ku koncu prvej výzvy a v úvodnej fáze druhej výzvy.

2.2. Druhá výzva týkajúca sa úverového nástroja pre verejný sektor

Druhá výzva na predkladanie návrhov v rámci úverového nástroja pre verejný sektor bola vyhlásená v októbri 2025. Výzva je otvorená pre všetky členské štáty na základe súťaže a bez vopred pridelených národných prostriedkov a vzťahuje sa na roky 2026 – 2027. Po zverejnení výzvy sa 14. novembra 2025 uskutočnil informačný deň.

Prvý dátum uzávierky, stanovený na 27. januára 2026, vzbudil veľký záujem. Žiadatelia z desiatich členských štátov (DE, FR, CZ, CY, EL, ES, IE, IT, RO, SE) predložili 30 návrhov s celkovou výškou požadovaných grantov 1,24 miliardy EUR. Po posúdení prípustnosti a oprávnenosti týchto návrhov bolo 21 návrhov uznaných za prípustné a oprávnené. Celková výška požadovaných príspevkov na základe týchto návrhov, ktoré predložili žiadatelia zo šiestich členských štátov (CY, CZ, EL, ES, FR, SE), predstavuje približne 783 miliónov EUR.

Všetkých 21 prípustných a oprávnených návrhov prešlo technickým hodnotením Komisiou. Hodnotiace kritériá úspešne splnilo 18 z nich, čo zodpovedá celkovej požadovanej výške grantu 633 miliónov EUR. Tri návrhy, v rámci ktorých sa požadovalo celkovo 150 miliónov EUR, neboli vybrané z dôvodu nedostatočného počtu bodov v prípade jedného alebo viacerých kritérií na vyhodnotenie návrhov.

V súlade s pravidlami výzvy boli návrhy zoradené podľa bodov dosiahnutých v hodnotení. V prípade rovnosti bodov sa uprednostňovali v zostupnom poradí: i) projekty realizované v menej rozvinutých regiónoch; ii) projekty, ktoré priamo prispievajú k plneniu cieľov EÚ v oblasti energetiky a klímy, a iii) projekty predkladané žiadateľmi s vypracovanými plánmi dekarbonizácie.

Konečný počet návrhov, ktoré sa majú financovať, ako aj tých, ktoré budú zaradené do rezervného zoznamu, bude závisieť od dostupného rozpočtu, ako sa podrobnejšie uvádza v oddiele 2.3.

2.3. Celkové kumulatívne vykonávanie

Celková požadovaná výška grantov dosahujúca 633 miliónov EUR pre úspešné návrhy v rámci druhej výzvy v tejto fáze presahuje zostatok rozpočtu, ktorý zostal k dispozícii po prvej výzve (354,92 milióna EUR). Skutočné čerpanie rozpočtových prostriedkov vyčlenených po rozhodnutí o výbere bude závisieť od viacerých faktorov, medzi ktoré patrí skutočná výška podpísaných úverov EIB a súlad s rozsahom návrhov zahrnutých v žiadostiach o grant.

V tejto súvislosti je možné už teraz financovať prvých sedem projektov zo zoznamu. Zostávajúcich jedenásť projektov, ktoré vybral hodnotiaci výbor, bude zaradených do rezervného zoznamu a ich financovanie bude závisieť od dostupnosti budúcich spätných tokov prostriedkov v rámci EFSI.

Ďalšie termíny na predloženie návrhov sa navyše budú takisto stanovovať na základe dostupnosti budúcich spätných tokov prostriedkov v rámci EFSI.

2.4. Projekty financované z úverového nástroja pre verejný sektor

Podporené projekty odrážajú široký rozsah oprávnených činností podľa nariadenia o úverovom nástroji pre verejný sektor a sú v súlade s cieľmi Mechanizmu spravodlivej transformácie. Investície sa konkrétne zameriavajú na: udržateľnú mobilitu, ktorá predstavuje najväčší podiel z podpísaných grantov (približne 131,8 milióna EUR), vrátane modernizácie železničnej siete, rozširovania elektrických sietí a dopravných systémov s nulovými emisiami; energetickú efektívnosť a energetickú infraštruktúru, ako sú siete diaľkového vykurovania a modernizácia elektrizačných sústav; obnovu a revitalizáciu miest vrátane modernizácie verejnej infraštruktúry; sociálnu infraštruktúru, ako sú školy, zdravotnícke zariadenia a bývanie; a infraštruktúru vodného

a odpadového hospodárstva. Podrobný zoznam doteraz financovaných projektov sa nachádza v prílohe 2.

V tejto fáze bolo už päť projektov úplne zrealizovaných, čo poskytuje konkrétne príklady realizácie projektov v rámci nástroja. Patrí medzi ne jeden projekt v oblasti udržateľnej mestskej mobility vo Francúzsku na predĺženie električkovej trate a štyri projekty v Česku týkajúce sa modernizácie železničnej infraštruktúry, obnovy miest, zlepšenia energetickej hospodárnosti a sociálnej infraštruktúry.

Pokiaľ ide o typ úveru zodpovedajúci uvedeným 26 podpísaným dohodám o grante, pri 21 projektoch ide o samostatný investičný úver a päť projektov je založených na úverovej schéme¹³. V júni 2025 bola podpísaná prvá dohoda o grante spojená so sprostredkovaným úverom poskytnutým zo zdrojov EIB Národnou rozvojovou bankou v Česku.

V nariadení o úverovom nástroji pre verejný sektor sa od Komisie vyžaduje, aby podávala správy o týchto kľúčových ukazovateľoch výkonnosti (KPI): zníženie emisií CO₂, počet vytvorených pracovných miest a počet oslovených osôb. Na základe informácií predložených prijímateľmi úverového nástroja pre verejný sektor sa úspory emisií CO₂ odhadujú na 204 621 ton ročne. Projektmi financovanými z tohto nástroja by sa malo vytvoriť takmer 11 577 pracovných miest a mali by priniesť úžitok viac ako 7 miliónom ľudí tým, že sa zamerajú na potreby regionálneho rozvoja. Graf zobrazujúci agregované kľúčové ukazovatele výkonnosti v štruktúre podľa prílohy II k nariadeniu o úverovom nástroji pre verejný sektor je uvedený v prílohe 3.

3. PORADENSKÁ PODPORA

Na prípravu, rozvoj a vykonávanie oprávnených projektov sú dostupné poradenské služby EIB v rámci Poradenského centra InvestEU¹⁴. Do 19. júna 2026 bola prijímateľom v Bulharsku, na Cypre, v Česku, Dánsku, vo Fínsku, Francúzsku, v Grécku, Írsku, Nemecku, Rakúsku, Rumunsku, na Slovensku, v Španielsku a vo Švédsku poskytnutá poradenská pomoc na podporu úverového nástroja pre verejný sektor¹⁵ v celkovej výške 22,5 milióna EUR. Zoznam poradenských úloh sa nachádza v prílohe 4.

Podpora v rámci poradenských služieb EIB je vymedzená a prispôbena podľa osobitných potrieb jednotlivých predkladateľov projektov a zahŕňa činnosti od všeobecných usmernení pri určovaní vhodných projektov a prvej podpory pri príprave investičných programov až po poradenstvo pri navrhovaní projektu a podporu pri podávaní žiadostí o grant z úverového nástroja pre verejný sektor. EIB sa navyše zapojila do činností šírenia, skúmania a kontroly s cieľom identifikovať a podporiť projekty, ktoré by mohli využívať financovanie z úverového nástroja pre verejný sektor.

Vďaka poradenskej činnosti EIB sa zvýšil dopyt po podpore z úverového nástroja pre verejný sektor, a to prostredníctvom piatich pracovných okruhov:

- i) **priama poradenská podpora** pre jednotlivých predkladateľov a dlžníkov so samostatnými investičnými úvermi, poskytovaná prostredníctvom širokej škály poradenských služieb v prípravnej a realizačnej fáze, a to vrátane pomoci so žiadosťami o grant;

¹³ Aby sa predišlo akýmkoľvek pochybnostiam, projekty, ktoré získavajú financovanie od EIB prostredníctvom sprostredkovaného úveru, sa považujú za samostatné projekty.

¹⁴ Ďalšie podrobnosti pozri v oddiele 2.1.4 prvej správy o vykonávaní úverového nástroja pre verejný sektor a v oddiele 2.2 druhej správy o vykonávaní úverového nástroja pre verejný sektor.

¹⁵ Niektoré poradenské činnosti na Cypre, v Grécku a vo Francúzsku sa začali pred zavedením úverového nástroja pre verejný sektor, a preto sa financovali z iných zdrojov, ako je Európske centrum investičného poradenstva (Grécko) a segment udržateľnej infraštruktúry Poradenského centra InvestEU (Cyprus a Francúzsko).

- ii) **podpora na budovanie kapacít** pre nebankové subjekty, ktoré zvyčajne pôsobia ako agregátori menších projektov, s cieľom rozvoja administratívnej a operačnej kapacity na účely účinného preverovania, výberu, prioritizácie, monitorovania alebo inej koordinácie viacerých čiastkových projektov;
- iii) **„nepriama“ poradenská podpora** pre konečných prijímateľov sprostredkovaných alebo rámcových úverov poskytovaná prostredníctvom štandardizovaných podporných balíkov zameraných na zlepšenie spoľahlivosti návrhov a ich súladu s platnými úverovými politikami;
- iv) **poradenstvo v oblasti vývoja na trhu** na úrovni členských štátov s cieľom určiť potenciálny dopyt po podpore z úverového nástroja pre verejný sektor a stanoviť, či sú dostupné finančné produkty v rámci tohto nástroja vhodné;
- v) **preverovanie, vymedzenie rozsahu a šírenie** s cieľom podporovať využívanie nástroja, určovať a prioritizovať vhodné projekty a poskytovať všeobecné usmernenia k podávaniu žiadostí o grant z úverového nástroja pre verejný sektor.

Okrem služieb, ktoré ponúka EIB prostredníctvom Poradenského centra InvestEU, sa na žiadosť Česka, Grécka a Slovenska začali poskytovať aj konzultačné služby, ktorých cieľom je zvýšiť informovanosť o úverovom nástroji pre verejný sektor, ako aj určiť a vypracovať návrhy projektov. Technickú pomoc Česku poskytla Komisia a podpora Slovensku sa uskutočňuje v rámci Nástroja technickej podpory¹⁶. V rámci obidvoch zmlúv sa poskytuje široký okruh služieb vrátane zvyšovania informovanosti, mobilizácie potenciálnych prijímateľov v regiónoch plánov spravodlivej transformácie územia a preverovania projektových zámerov.

Grécko využívalo širšiu podporu v rámci Nástroja technickej podpory na vykonávanie všetkých troch pilierov Mechanizmu spravodlivej transformácie. Zároveň požiadalo o podporu v rámci programu JTP Groundwork¹⁷ na účely určenia projektov a následnú prípravu návrhov projektov, ktoré sa predložia na financovanie z úverového nástroja pre verejný sektor v regióne Peloponéz.

Komisia a EIB sa zúčastňujú na monitorovaní vykonávania konzultačných úloh, aby zabezpečili, že sa dopĺňajú s inými poradenskými činnosťami v prijímateľských členských štátoch.

4. ĎALŠIE KROKY

Ďalšie termíny na predloženie návrhov budú stanovené v závislosti od dostupnosti spätných tokov prostriedkov v rámci EFSI pre tento nástroj.

5. ZÁVERY

Úverový nástroj pre verejný sektor je nástrojom, ktorého cieľom je to, aby sa transformácia na klimaticky neutrálne hospodárstvo uskutočnila spravodlivým a sociálne udržateľným spôsobom, keďže verejný sektor zohráva kľúčovú úlohu pri riešení zlyhaní trhu.

Bola vyhlásená prvá a druhá výzva na predkladanie návrhov v rámci úverového nástroja pre verejný sektor a rozpočet nástroja je takmer úplne vyčerpaný, pričom sa pripravujú ďalšie potenciálne projekty. Tento vývoj by sa mal vnímať aj v kontexte skúseností z vykonávania, ktoré boli identifikované v rámci priebežného hodnotenia. Počiatočné využívanie nástroja ovplyvnila jeho novosť, zložitosť kombinovania grantovej podpory EÚ s úvermi EIB v porovnaní

¹⁶ [TSI – How it works \(Nástroj technickej podpory – Ako to funguje\) – Reformy a investície – Európska komisia.](#)
¹⁷ [Inforegio - Just Transition Fund \(europa.eu\).](#)

s nekombinovanými grantmi EÚ, rozdielne úverové a administratívne kapacity v jednotlivých členských štátoch a medzi verejnými predkladateľmi projektov, ako aj dostupnosť iných zdrojov financovania. Zároveň sa v hodnotení zdôraznilo, že zvýšená informovanosť, poradenská podpora a postupný rozvoj databázy pokročilých projektov by mali v priebehu času prispieť k posilneniu dopytu. V tejto súvislosti zohrali poradenské služby dôležitú úlohu a potenciálnym prijímateľom pomáhali pri identifikácii vhodných projektov, ich rozpracúvaní a orientácii v požiadavkách nástroja.

Do 19. júna 2026 vybral hodnotiaci výbor pre úverový nástroj pre verejný sektor celkovo 63 návrhov projektov s odhadovanou výškou grantov zhruba 1,1 miliardy EUR a so zodpovedajúcou výškou úverov približne 5,5 miliardy EUR. Podpísalo sa celkovo 26 dohôd o grante a začali sa realizovať súvisiace projekty.

Komisia bude v spolupráci s EIB naďalej pracovať na tom, aby sa v rámci druhej výzvy využil potenciál úverového nástroja pre verejný sektor čo najviac. Ďalší termín na predloženie návrhov sa stanoví v závislosti od dostupnosti spätných tokov prostriedkov v rámci EFSI.